

Snakk om etikk

Spesialist eller bare spesielt interessert?

 LINE BJERKLUND PEDERSEN, NTFS ETIKKRÅD

Etikkrådet får stadig henvendelser fra medlemmer som reagerer på feil bruk av titler i markedsføring av tannlegepraksiser. De lurer på hvilke etiske regler som gjelder ved annonsering for spesialistpraksis og hvilke titler som egentlig er godkjente spesialiteter i Norge.

§ 20 i de etiske reglene sier: Bare godkjente spesialister kan avvertere spesialistpraksis. Utenlandske titler og doktorgrader må ikke brukes i Norge uten godkjenning fra NTFs hovedstyre. Innehavere av utenlandske titler kan bruke disse i naturlig utstrekning ved opphold i, eller ved korrespondanse med utlandet.

Tittelen «spesialist» er en beskyttet tittel, som bare kan brukes av tannleger med spesialistutdanning godkjent i Norge. I dag finnes det syv godkjente odontologiske spesialiteter i Norge: Periodonti; endodonti; oral kirurgi og oral medisin; pedodonti; kjeveortopedi; oral protetikk; kjeve- og ansiktsradiologi. Spesialistutdanningen gir kompetanse til å utføre mer avansert og komplisert behandling enn det allmenntannlegen kan og bør tilby. Det er helsemyndighetene som fastsetter regler om spesialistutdanning og andre vilkår som må oppfylles for å bli godkjent spesialist.

Mange tannleger markedsfører seg med «spesialkompetanse», eller reklamerer med at klinikken deres er en «spesialklinik». Disse titlene er ikke beskyttet, men det kan være uklart hva som definerer denne typen kompetanse. Vi har alle områder vi liker bedre å jobbe med enn andre. Noen gjør mye protetikk, andre legger mange fine fortannsfyllinger og blir flinke på det. Skal man da reklamere med at man har spesialkompetanse?

Man ser ofte at tannklinikker reklamerer med at de er spesialister på behandling av engstelige pasienter. De henvender seg da til en svært

sårbar gruppe pasienter. Det er mange tannleger som har tatt lystgass- og narkosekurs, eller eksamen i odontofobi, og dermed har spesialkompetanse på dette området. Dessverre gjelder ikke dette alltid tannlegene ved «spesialklinikken». I Etikkrådet får vi mange henvendelser fra pasienter som har opplevd at behandlingen de fikk ikke svarte til forventningene.

Andre tannleger titulerer seg som «spesialister på estetisk tannbehandling». For det første er dette ikke en godkjent spesialitet, og dernest kan man undre seg på om de virkelig legger finere fyllinger og lager penere kroner enn resten av oss?

Det kan være et symptom på en litt for stor tannlegetetthet når man ser slike kreative forsøk på å stikke seg ut i mengden. Pasientene sjekker ikke bakgrunnen til alle tannleger for å se om de virkelig er spesialister. Det er også vanskelig for dem å vite forskjellen på «spesialistklinikker» og «spesialklinikker», dermed blir en slik markedsføring svært misvisende og villedende.

§ 19 i de etiske reglene sier at «en tannleges annonsering må ikke inneholde noe som er uriktig eller villedende». Selv om man selv mener at man er spesielt flink og erfaren, blir det feil når man bruker ord og uttrykk i sin markedsføring som lett kan forveksles med formell kompetanse.

Det er bare de godkjente spesialistene og tannleger med godkjent spesialkompetanse som kan bruke sin tittel i markedsføring. Vi andre er allmenntannleger og bør avstå fra å fremstille vår faglige fortreffelighet i store ord og bilder. Opptre du profesjonelt og kompetent finner nok pasientene veien til deg likevel.